

Igazságügyi szakértők tanácskozása

Dr. Markója Imre igazságügy-miniszter megnyitóelőadásával pénteken Budapesten megkezdődött a III. országos igazságügyi szakértői értekezlet. Az igazságszolgáltatás munkáját sokrétűen segítő szakértői hálózat intézményesítésének eredményeiről, további fejlesztéséről tárgyalnak a kétnapos tanácskozáson. Az MTA székházában tartott plenáris megnyitórészen — több száz szakértővel együtt — részt vett Benkei András belügy- és dr. Schultheisz Emil egészségügyi miniszter, dr. Szakács Odón, a Legfelsőbb Bíróság elnöke, dr. Szigjártó Károly, a Magyar Népköztársaság legfőbb ügyésze és dr. Borics Gyula, az MSZMP KB közigazgatási és adminisztratív osztályának helyettes vezetője.

A jogalkotás és az igazságszolgáltatás időszerű kérdéseiről, valamint a szakértői munka színvonalának emeléséről és a szakértői szervezet továbbfejlesztésével kapcsolatos feladatokról adott tájékoztatást előadásában dr. Markója Imre. Ezután dr. Lukács Tibor, az Igazságügyi Minisztérium főosztályvezetője ismertette vitaindító előadásában az igazságügyi szakértők több ezres gárdájának, intézeti szervezett munkájának ered-

ményeit, a képzéssel és továbbképzéssel kapcsolatos terveket. A plenáris ülésen nyújtották át a kiváló munkát végző szakértőknek adományozott miniszteri kitüntetések.

Az élet minden területére kisugárzó tudományos-technikai forradalom óhatatlanul érezteti hatását az igazságszolgáltatásban is: Mind nagyobb számban van szükség olyan szakemberekre, akik különleges szakértelmükkel — nélkülözhetetlenül — segíteni tudják a nyomozó szervek és a bíróságok munkáját. Nagyot fejlődött az utóbbi öt évben — a II. országos igazságügyi szakértői értekezlet óta — a szakértők személyi és intézményi hálózata. Jelenleg 16 szakértői intézet, illetőleg iroda működik, közülük egész sor a vidéki városokban. A mintegy száz főhivatású szakemberen kívül az igazságszolgáltatás szervei mintegy három ezer kijelölt szakértő munkájára számíthatnak.

Az országos értekezlethez kapcsolódik — ugyancsak szombaton fejeződik be — az a háromnapos tudományos gyűlés, amelyet a Magyar Igazságügyi Orvosok Társasága szervezett: a modern vizsgáló módszerek gyakorlati tapasztalatairól. (MTI)

Száz bemutató

Száz magyar mű előadását tervezik az 1979—80-as évadban a főváros és a vidék színházaiban. Rigó László, a Kulturális Minisztérium színházi osztályának vezetője ezzel kapcsolatban elmondta:

— Színházaink főleg a mai magyar drámákat részesítik előnyben. Az idén 61 ilyen darabot mutatnak be, mintegy hússzal többet, mint tavaly és azt megelőzően. Több színház — köztük a Nemzeti, a debreceni — közvetlen kapcsolatban áll a kortárs szerzőkkel: neves drámaírókat kért fel, írjanak számukra darabokat. A fiatal drámaírók alkotásait is felkarolják a színházak.

— A bemutatásra szánt magyar darabok közül húsz a gyermekekhez, az ifjúsághoz szól. Megelevenednek többek közt a nemzetközi gyermekévkalkulából meghirdetett gyermek- és ifjúsági drámapályázaton kitűnt művek. A nemzetközi gyermekszínházi találkozó — amelyet Kaposváron tartanak október 21. és 28. között — további impulzusokat adhat a magyar gyermek- és ifjúsági színjátszás fontos ügyének. Kedvező jelenség az is, hogy az új magyar művek között egyre több a realista alkotás. (MTI)

Egészségünkért

Egyetemisták, főiskolások és a Vöröskereszt

Humanitás, önzetlen segíteni akarás. Olyan tulajdonságok ezek, amelyeket a Vöröskereszt eleve elvár tagjaitól. Ahhoz azonban, hogy a nemzeti jellemvonások érvényesülhessenek — és tettekké is váljanak, sok elméleti tudásra, gyakorlati tapasztalatra is szükség van. A Vöröskereszt gondoskodik arról, hogy aktivistái elsajátítsák a hasznos tudnivalókat és maguk is széles körben terjesszék, nevelve az egészséges életmódra, az ember-társak iránti felelősségtudatra. Ezért is volt nagyon hasznos kezdeményezés éveket ezelőtt, hogy az egyetemeken, főiskolákon is megszervezték a vöröskeresztes alapszervezeteket, amelyek szerves, aktív sejtjei a városi mozgalomnak.

Egészségügyi kultúránk meglehetősen elmaradt, s ez ellen legelőször talán a pedagógusok tehetnek. Nemcsak a biológia szakosok, hanem az egészséges életmóddal kapcsolatos tudnivalókkal felvértezett, vöröskeresztes tanár-előadók is. Hogy erre meg is lehet minden reményünk, azt a tanárképző főiskolások 1978—79-es tanévében végzett szervezeti munkája alátámasztja.

Az intézmény 1419 hallgatója közül 546 tagja a Vöröskeresztnek. Tagságuk nemcsak a tagdíj fizetésében nyilvánul meg: az alkalmankénti főjelölések mellett állandó feladatokat is teljesítenek. Ötvenfős előadói csoportja van az alapszervezetnek, 70-en vállalták idős embereket gondozását, 14-en a gyermekklinika betegait korrepetálják, 60 hallgató készenléti vésdó brigádot alakított. A népművelés és ének szakosok évente többször is adnak műsort az öregek napközi otthonában, közreműködnek a vésdó állomás télapünnepségén, a fizika szakos hallgatók a vésdóval kapcsolatos adminisztrációt végzik. Általános és középiskolákban tartanak tájékoztatókat a nemzetközi és a Magyar Vöröskereszt történetéről, a genfi egyezményéről, tavaly például harmincöt alkalommal több mint ezer kisebb diák hallgatta meg előadásait. Rendszeresen patronálnak vöröskeresztes szaköröket is, a biológia szakosok pedig elsősegélynyújtó tanfolyamok vezetésére vállalkoznak. Főlítették a kapcsolatot a városi tanács szociálpolitikai csoportjával, és azóta néhány idős, egyedül élő embert gondoznak. Hogy adandó alkalommal a segítő szándék tetteikkel párosuljon, 40 hallgató tavaly ősszel elvégezte a 10 órás elsősegélynyújtó-tanfolyamot. Példamutató a végzőmozgalomban való részvételük is. Tavaly ősszel a több mint 200 jelentkező közül 170-en adtak vért.

Ezek után szinte természetes, akiknek az egészségüghöz kapcsolódik majdani hivatásuk, társadalmi tevékenységként is szívesen vállalkoznak a humánus célokat szolgálják. Ez a magyarázata annak, hogy a mai Egészségügyi Főiskola vöröskeresztes alapszervezete már

több évtizedes múltra tekint vissza, és hogy az intézmény valamennyi — 165 — hallgatója tagja a Vöröskeresztnek. Szakmába vágó témákból szerveznek tanfolyamokat a leendő, okleveles védőnők: 24 csecsemőgondozási tanfolyamot tartottak tavaly, 450 résztvevővel. Az öt családi élet iskoláját 150-en „járták ki”, az egészségügyi előadások is sok érdeklődőt vonzottak. A lányok patronálják a petőfitelepi szociális otthont és az újszegedi csecsemőotthont, és minden évben segítik a városi Vöröskereszt szervezte versenyek lebonyolításában.

A SZOTE diákjainak 70 százaléka Vöröskereszt-tag. Főként az egészségnevelő munkából vették ki részüket: a kisiskolásoknak kisegységórát, elsősegélynyújtó- és középiskolások részére ifjú egészségőr és nagylányok iskolája tanfolyamokat tartottak. Szívesen segítettek a főkészítésben az egyetem oktatói is. Tapasztalataik szerint szintén érdeklődéssel hallgatták a gyerekek a gyógyszerfogyasztásról, a fog-

pótlásról, a pubertáskori problémákról szóló előadásokat. A Ságvári gyakorló általános iskolában az úttörő próbához szükséges elsősegélynyújtási tudnivalókkal ismertették meg 12 osztály tanulóit az orvostan hallgatók. Ugyancsak szakmába vágó patronáló tevékenységük is: tornadélutánokat tartanak a Dáni utcai öregek napközi otthonában, játékdélután a tanyai gyerekek kollégiumában, növényeket helyettesítettek a vakok intézetében. A leendő orvosokra mindig számíthat a vésdó állomás: 175-en 463 alkalommal adtak vért az elmúlt tanévben, a szív-műtétek alkalmával is bármikor hívhatták a medikusokat.

Megnyugtató, hogy mikor ezek a fiatalok pedagógusként, védőnőként, orvosként kezükbe veszik a diplomát, a humanitás eszméjével, az egészség megőrzését célzó tudással és tapasztalattal lépnek ki „az életbe”. S aztán már csak arra kellene figyelni; felnőtteként nehegy elhamvadjon lelkesedésük.

Chikán Ágnes

Gyerekek, szülők, iskolák

Az iskola és a szülők együttműködése volt a téma a népfőnt megyei pedagógiai bizottságának tegnapi ülésén. Szabó G. Lászlónak, a megyei tanács elnökhelyettesének előadását a bizottság tagjai, pedagógusok, iskolai szülői munkaközösségek képviselői hallgatták meg.

Oktatásügyi, nevelési céljainkat az úgynevezett nyitott iskolákban lehet megvalósítani; olyan intézményekben, amelyeknek sokféle kapcsolatuk van a társadalom különféle szervezeteivel, a lakossággal. E kapcsolatok révén biztosítható, hogy a generációk felkészülhessenek a társadalmi, felnőtt életre. Hiszen az ilyenfajta nyitott-ság révén olyan élményeket kaphatnak, melyek a társadalmi termelésben, a közéleti tevékenységben való részvételüket segítik majd. Mosztani gazdasági helyzetünkben azokról az együttműködési formákról sem lehet lemondani, amelyekkel segítséget kap az iskola tárgyi feltételeinek javításához (például az Egy üzem — egy iskola mozgalom keretében). A nyitott iskolában eredményesebb lehet a pályaválasztás, hiszen ezeket a nehéz feladatokat csak a társadalom termelési gyakorlatának ismeretében, a szülői házzal közösen, a gyerekek tehetségének, képességeinek reális felmérésével oldhatják meg a pedagógusok.

Az előadásban és az azt követő megbeszélésen központi téma volt a társadalom felkészítése a tanulói-felkészítésben. Minthogy tapasztalataik és élményeik nagy részét az iskola falain kívül szerzik a gyerekek, nevelésükért nem lehet kizárólag az iskolát felelőssé tenni. A szülők rendkívül sokat segíthetnek a testi nevelésben, hiszen az iskoláknak egyelőre sem a tárgyi, sem a személyi feltételei nem elég jók (a testnevelők többsége nő, a hétvégi versenyekre, bizonyos sportágak oktatására nincs idejük és lehetősé-

gük). A munkára nevelésben a családokra jut a több feladat; a szülők nem várhatják csak a pedagógusoktól a kötelességtudat kialakítását; az is igaz, hogy az iskolának viszont folyton javítani kell az értékelés rendszerét, azzal a céllal, hogy az iskolai minősítések valódi tudás-szintet tükrözzenek, a tanulási kötelesség betartására ösztönözzenek. A gyerekek magatartása, viselkedéskultúrája szintén elsősorban a szülők, a felnőttek példának hatására alakul. Ha a család nem ért egyet társadalmi-nevelési célokkal, ha otthon nem segítene a gyerekeknek olyan viselkedési normák, szokások és életvitel kialakításában, amelyet felnőttkorukban elvár majd a társadalom — az iskola egyedül képtelen ezt megoldani. Nem kívánatos e feladatok eltolódása a felnőttkorra, hiszen a tapasztalatok szerint a felnőttnevelés jóval problematikusabb, nehezebb, és kevésbé eredményes.

A tegnapi ülésen megvitaták és elfogadták a bizottságnak az erre a tanévre szóló munkatervét is.

Párizs — Fóton

Párizs ismét Fótra költözött: a Mafilm fotó telepen a Manon Lescaut című film forgatásához három éve megépített párizsi utcákon, tereken megkezdtek a magyar televízió hatszor egy órára tervezett új sorozatát, „A névtelen vár” felvételeinek készítését. A hasonló című Jókai-regény filmváltozatának rendezője, Zsurzs Éva, a két főszerep alakítására Koncz Gábort és az „Angi Vera” című, idén bemutatott produkcióban feltűnt Pap Verát kérte föl. Társaik között található Tordai Teri, Szabó Sándor, Márkus László, Inke László és Buss Gyula.

Újdonságok és gondok

Teljes évad az Ifjúsági Házban

Első „teljes évadját” kezdte meg nemrég az alig fél-éves Ifjúsági Ház. Tapasztalatok már vannak, szép számmal, következetesen gondok is. S mivel a kezdeti lépések utáni munka java csak ezután következik — újdonságokról, ötletekről is beszámolhatunk.

Úgy tűnik, beváltak a pozitív elképzelések a földszinti nyitott térrel kapcsolatban. Azoknak a szolgáltatásoknak a körét igyekeznek bővíteni, amelyek az intézmény sajátos szerkezetéből következően hasznosak lehetnek. Így többféle szaktanácsadás — például pszichológiai, biológiai, lakberendezési, disztóművészeti — indul, illetve folytatódik. Szorosan kapcsolódva az egyik legérdekesebb kezdeményezéshez, a húsz-harminc év közötti fiatal szülők klubjához. A főnötkabban az érdeklődők meghallgathatják, illetve magánra átvethetik az Ifjúsági Házban korábban elhangzott koncert felvételeit. Ide, a nyitott térbe költözték az albérleti iroda is: kár, hogy egyelőre még mindig nem fedték föl, az egyetemisták-főiskolások, tevékenysége szinte kizárólag a tizenévesekre korlátozódik.

Általában komoly gond, hogy a rendezvényeket igen aránytalanul látogatják. Van néhány „felkapott”, népszerű program, klub, foglalkozás — és jó néhány, ahol alig-alig pisálók valami. Főleg a huszonevesek nem érzik még mindig eléggé magukénak az intézményt. A hibás? Talán a propaganda... Új és még újabb erőfeszítések: több plakát, hirdetőtábla, „hivatások” és amatőr propagandisták. („Csak örülhetünk, ha minél több az építkezés a Belvárosban. Több a kerítés.” — mondja egyikük.) Az elkülönített, tisztább profilú műsorok érdekében együttműködési szerződés a Bartók Béla Művelődési Központtal, a közeljövőben a Juhász Gyulával is.

Újdonság a mini-galéria. Idén két kiállítást rendeztek meg itt, jövőre minden hónapra terveznek egyet, jelentős szerep jut majd a fia-

tal képzőművészek stúdiójának, amellyel szintén szerződést kötöttek.

Már az első hónapokban hallatszottak panaszok a „lézengőkre”, az Ifjúsági Házba betévedő, ott csak csellengő, de semmiben részt nem vevő fiatalokra. Elsősorban nekik, értük jött létre a Dél-utáni mozi, amelyet hetente egyszer, szerdán délután 5-től rendeznek meg. Megalakult — a nyolcadikosok klubjának továbbfejlesztett utódaként — a tini-klub, a 13—17 éves fiataloknak szóló speciális programokkal. Havonta kétszer lesz irodalmi kávéház. A stílusosan berendezett teremben kínálatból kénytelenül fogyaszthatnak a résztvevők (kötelezően), 15 forintos egységáron. Élő zene, majd este irodalmi műsorok, neves előadóművészek várják az érdeklődőket. Október 22-én például Kozák András és Drahotá Andrea, október 28-án Koncz Gábor, később Bessenyei Ferenc, a cigány író Lakatos Menyhért, a szegediak közül pedig valószínűleg Gregor József és Nagy Zoltán.

Az intézmény ad helyet november 16—18. között a Szegedi Dzsessznapok rendezvénysorozatának, amelyet a JATE, a SZOTE és a Vólán ifjúsági klubjaival közösen szerveznek meg, 15 kül-

földi és hazai együttes és szólólista fellépéssel. Némi előzetes ízelítő: a magyar dzsessz zene élvonalából többek között a Pege Workshop, Szakcsi Lakatos Béla a Saturnus együttesével, a Vukán—Berkes—Jávortrió Bontovics Katalin. És néhány külföldi „menő”, Charlie Byrd triója (USA), Reiner Brünninghaus (NSZK), Bosko Petrovics (Jugoszlávia). Folytatódna a Szombat esti láz; című hét végi ifjúsági programok is. Koncertezni jön Zorán, a Mini együttes, az Új Skorpio, Kovács Kati és az Univerzal együttes.

Ennyi program mutatónak az új évadra talán elegendő is lenne. Ám a felsoroltak csak az Ifjúsági Ház saját rendezvényei. Új az épület, hely viszonylag van bőven, igen gyakran különböző más intézmények is igénybe veszik a termeket. Az előkészítés, a szervezés viszont a Ház feladata. Nincs elég segédmunkás a termek átalakításához, nincs megfelelő raktárhelyiség. Egyre többet kell kénytelenek visszaautósítani az igényeket. „Sok sérülés volt eddig is, ezután még több lesz, mert ennyit nem tudunk vállalni.” Vagyis egyvel több gond a meglévőkhöz. Persze ezzel együtt a legfontosabb, az új évad — megindult.

Domonkos László

Műsorajánlat

Népszerű operaszíndarabok énekelnek a Szegedi Nemzeti Színház magánénekesei holnap, október 14-én este 7 órai kezdettel a Kisszínházban az idei szezonban szereplő művekből. A rendezvényre a belépés díjtalan.

Ünnepi hangversenyt rendez a Rókusi általános iskola énekkara az iskola megalapításának 50., valamint az ének-zene tagozat megalapításának 25. évfordulója alkalmából október 15-én,

délután 5 órai kezdettel az Ifjúsági Házban. Vezényel: Kalmár Ferencné és Siposné Csendes Éva.

Nyugat-magyarországi képek könyv címmel dr. Somorjai Ferenc tart diákpekket illusztrált előadást október 15-én este 6 órai kezdettel a Juhász Gyula Művelődési Központban.

Rossz falu...? — ezzel a címmel Öföldéket mutatja be a szegedi körzeti tévéstudió műsora 16-án 17 óra 10 perces kezdettel a televízió 1-es műsorában.

A szegedi Molnár-Dixieland játszik a rádió 3. műsorában, október 17-én 9 óra 30 perctől.